

1689 A

MINISTERUL ECONOMIEI ȘI COMERȚULUI

CABINET SECRETAR DE STAT

Nr. 245.911/06.01.2004

Domnului Deputat Mircea TOADER

Stimate domnule deputat,

Referitor la întrebarea dumneavoastră privind “întârzierea adoptării unor măsuri de reformă pentru implementarea pieței competitive în sectorul energetic românesc”, vă comunicăm următoarele:

Documentul strategic (Road Map) adoptat de Guvernul României prin Hotărârea Guvernului nr.890/2003 se concentrează asupra pașilor care mai sunt de parcurs în domeniul energiei, în vederea accelerării implementării mecanismelor necesare, conform „acquis-ului” Uniunii Europene în sectorul energetic. Foaia de Parcurs a fost proiectată pe baza strategiei energetice și politice a Guvernului pentru sectorul energetic, identificându-se ținte și obiective specifice, programe, termene, căi de implementare, precum și sursele financiare necesare.

Abordarea dezvoltării sectorului energetic și politica de eficiență energetică în România se bazează pe obiective pe termen lung care reflectă cerințele economiei naționale referitoare la:

- Asigurarea resurselor energetice și siguranței energetice
- Eficiența energetică
- Utilizarea resurselor regenerabile
- Protecția mediului.

Pentru a respecta principiile de bază menționate mai sus și armonizarea cu „acquis-ul” comunitar, structura energetică și modelul de piață energetică prezentate în Foaia de Parcurs sunt orientate către o piață total liberalizată.

Piața concurențială pentru energie este formată din:

- Contracte bilaterale liber negociate între producătorii interni și consumatorii eligibili sau cu alți furnizori care vând energie electrică consumatorilor eligibili. Eligibilitatea va crește gradual până la deschiderea totală a pieței. Pe această piață, consumatorii eligibili, furnizorii de energie și chiar companiile de distribuție vor avea posibilitatea să comercializeze energie electrică direct, la prețuri liber negociate sau stabilite pe piață spot;
- Contracte negociate încheiate de producători și auto-producători cu companiile de distribuție și de furnizare;
- Tranzacții pe piață cu o zi înainte;
- Contracte de export, negociate direct de producător cu clienți din străinătate;
- Utilizarea rețelelor este asigurată în România prin reglementarea accesului nediscriminatoriu al terților, atât la rețeaua de transport, cât și cea de distribuție, pe bază de tarife publicate. Atât participanții la piață existenți, cât și cei noi beneficiază de tratament transparent și nediscriminatoriu, inclusiv în ceea ce privește accesul reglementat la rețelele de transport și de distribuție. Conectarea la rețele este serviciu public obligatoriu.

În prezent piața en-gros de electricitate este structurată pe două nivele: piața concurențială și cea reglementată.

Rolul pieței reglementate este de a asigura tranzacții corelate, dintre producătorii și furnizorii consumatorilor captivi, corespunzătoare consumului final al consumatorilor captivi. Prețurile pe această piață reglementată sunt stabilite în scopul acoperirii costurilor și a unui nivel rezonabil de profitabilitate. Cantitatea de electricitate tranzacționată reglementat va fi diminuată în mod gradat, în corelare cu deschiderea pieței și creșterea competiției pe piață.

Pe piața reglementată tranzacțiile cu energie electrică se fac pe bază de contracte reglementate (cu prețuri reglementate și cantități determinate).

Pe piața reglementată se încheie următoarele contracte:

- Contracte de portofoliu între principalii producători (cu prețuri și cantități stabilite de reglementator);
- Contracte pentru energia electrică produsă în cogenerare (cu cantități și prețuri reglementate);
- Contracte pe termen lung cu cantități reglementate, contracte „must run-must take” încheiate de SC Nuclearelectrica pentru întreaga producție a centralei nucleare.

Luând în considerare durata angajamentelor contractuale, piața en-gros este structurată pe două nivele:

Primul nivel al pieței cuprinde :

- (I) contracte bilaterale (reglementate) între producători și distribuitori/furnizori licențiați;

- (II) contracte bilaterale (negociate) între producători și furnizori/consumatori eligibili acreditați. În perioada 2003-2004, contractele inițiale și contractele de opțiune inițială vor fi dezvoltate, finalizate și puse în practică, după consultări cu toate părțile implicate. Din 2005, aceste contracte vor înlocui contractele de portofoliu actuale, care vor fi valabile încă 5 ani și vor avea cantități reglementate diminuate stabilite în funcție de deschiderea pieței (din 2007 piața va fi deschisă în totalitate). După deschiderea totală a pieței, prețurile reglementate la energie vor fi aplicate doar consumatorilor care nu își exercită dreptul de a ieși pe piață și preferă să rămână fixați la tarifele reglementate. Tranzacțiile la acest prim nivel vor fi testate pe parcursul anului 2004 și vor fi aplicate comercial începând cu 2005.

Al doilea nivel al pieței este alcătuit din:

- (I) tranzacții cu o zi înainte (pentru ziua următoare) care vor permite producătorilor, furnizorilor și distribuitorilor/furnizorilor licențiați să-și ajusteze pozițiile contractuale stabilite anterior, în primul nivel al pieței,
- (II) tranzacțiile serviciilor de sistem între producători și operatorul de sistem (Transelectrica),
- (III) tranzacții în timp real pe piață de echilibrare între operatorul de sistem (Transelectrica) și producători și/sau furnizori.

În perioada 2003-2004 Operatorul Pieței de Energie Electrică din România (OPCOM) va proiecta, va testa și va deschide o Bursă de Energie pentru adaptarea tranzacțiilor cu o zi înainte (pentru ziua următoare).

Producția reglementată de energie hidro va fi furnizată fără discriminări către toți distribuitorii/furnizorii licențiați și furnizorii, prin intermediul Bursei de Energie (Capitolul VII din prezenta Foaie de Parcur).

De asemenea, efectuarea tranzacțiilor fizice de vânzare/cumpărare de energie electrică din sectorul reglementat al primului nivel de piață și toate tranzacțiile din al doilea nivel, vor fi realizate prin intermediul Bursei de Energie.

Când Bursa de Energie OPCOM va începe să funcționeze din punct de vedere comercial, va fi obligatoriu pentru toți participanții la piață să facă tranzacții pe termen scurt prin această bursă (2005-2007). Începând din 2007, volumele din contractele inițiale vor fi reduse la o cantitate care să corespundă nevoii de achiziționare a „furnizorului de ultimă instanță”.

Rațiunea introducerii unei piețe pentru „capacity tickets” la bursa de energie a OPCOM este aceea de a liberaliza piața prin permiterea distribuitorilor/furnizorilor și producătorilor să-și potrivească volumele tranzacționate din contractele bilaterale îndeplinind și obligațiile furnizorului de ultimă instanță și stabilizând veniturile producătorilor.

Numărul consumatorilor eligibili va crește după o schemă de deschidere a pieței, care să reflecte cerințele Directivelor Uniunii Europene pe probleme de energie electrică.

Ministerul Economiei și Comerțului a efectuat demersurile necesare pentru demararea Proiectului privind Piața de Electricitate în România, care se va realiza cu sprijinul Băncii Mondiale, având drept scop, pe lângă reabilitarea unor obiective din cadrul sistemului de transport, și implementarea noului model de piață de energie, care ia în considerare toți actorii apăruiți în urma procesului de restructurare. Noul model de piață se va baza pe un cadru de reglementare transparent, stabil și credibil, precum și pe bursa pentru tranzacționarea energiei electrice, pentru facilitarea dezvoltării comerțului cu energie electrică în cadrul unei piețe competitive, la nivel regional și european.

Componentele de asistență tehnică a acestui proiect, care se referă la crearea unui nou model de piață, bazat pe o Nouă Platformă de Tranzacționare, acoperă toate segmentele de infrastructură, mecanisme și reglementări aferente viitoarei piețe de electricitate, permițând implementarea și finalizarea acestuia până în anul 2007, estimat ca anul integrării României în Uniunea Europeană.

Sperând că informațiile furnizate aduc lămuririle necesare referitoare la problemele ridicate de dumneavoastră, vă asigurăm domnule deputat de disponibilitatea Ministerului Economiei și Comerțului de a vă comunica în termen orice alt răspuns ce va fi solicitat de dumneavoastră.

Cu stimă,

SECRETAR DE STAT

Iulian IANCU

